

Beschrijving generieke activiteit 1

1. Leiding geven en organiseren (medisch leiderschap)

Kader

Een basisniveau medisch leiderschap is essentieel voor elke arts: dat is nodig om verantwoordelijkheid te nemen en te tonen over het volledige zorgproces rondom de patiënt. Het volledige zorgtraject omvat meer dan alleen de medische vaardigheden, namelijk het gehele traject van veilig het ziekenhuis in komen en weer veilig naar huis gaan. Daarnaast is het voor elke arts belangrijk dat hij/zij leiding kan nemen over zijn/haar (poli) klinische werkzaamheden en kan zorgen voor adequaat timemanagement met onderscheid tussen hoofd- en bijzaken. Tevens wordt in het huidige zorglandschap van jou als arts verwacht om basiskennis te hebben van de organisatiestructuur en het financieringssysteem van de instelling waarin je werkt. Daarom is voor medisch leiderschap niet alleen medisch-inhoudelijke kennis essentieel, maar zijn organisatorische, financiële en leidinggevende kennis en vaardigheden eveneens belangrijk.

Doelen en activiteiten

Leiding geven en organiseren (medisch leiderschap) omvat activiteiten op het gebied van verantwoordelijkheid nemen, leiding geven en organiseren. Hieronder vallen de volgende doelen en activiteiten die tot de verbredingsfase van de opleiding horen:

- Verantwoordelijk zijn en leiding nemen over eigen werkzaamheden en carrière.
- Kunnen zorgen voor adequaat timemanagement met onderscheid tussen hoofd- en bijzaken.
- Verantwoordelijkheid nemen voor kwaliteitsbeleid en organisatie vraagstukken op instellingsniveau (basis) of landelijk en specialisme overstijgend niveau (verdieping).
- Bijdrage leveren aan toegankelijke en betaalbare zorg nu en in de toekomst; verstandige keuzes maken in tijden van krapte.
- Deelnemen managementoverleggen op team of afdelingsniveau.
- Deelnemen aan staf/vakgroepoverleggen.
- Deelnemen aan plan van aanpak voor implementatie richtlijn, optimalisering kwaliteit van zorg of organisatie van zorg op team of afdelingsniveau.
- Deelnemen Veilig Incidenten Melden (VIM) op team- of afdelingsniveau.

Meest relevante competenties voor deze activiteit

- Communicatie
- Samenwerking
- Maatschappelijk handelen
- Organisatie & leiderschap
- Professionaliteit

Vereisten basisniveau (team, vakgroep, afdeling)

De aios:		Mogelijk in te zetten instrumenten (voorbeeld):
<p><i>Plant carrière en bewaart een goede balans tussen werk en privé (basis)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Neemt verantwoordelijkheid voor de eigen opleiding en individualisering daarvan. • Heeft inzicht in eigen loopbaanperspectief. • Ontwikkelt visie op heden en toekomst van eigen vakgebied. • Houdt overzicht over eigen werkzaamheden, stelt prioriteiten en zorgt voor adequate tijdbewaking werkzaamheden. • Heeft kennis van eigen grenzen. • Toont aan de effecten van stress te herkennen bij zichzelf en anderen en weet wanneer om hulp te vragen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Generieke instrumenten: zoals voor-/nabespreking, beoordelings-/voortgangsgesprekken, (delen/bespreken life events/werkplanning) , KPB, 360°-feedback etc. • IOP: Opstellen en bewaken eigen IOP.

	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van technieken om met stress om te gaan. • Toont aan realistische verwachtingen te hebben van zichzelf en van anderen. • Ziet belangrijke persoonlijke gezondheid als een belangrijke kwestie en handelt daarnaar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Specifiek beoordeling bijv. participeren in werkgroep, sollicitatiecommissie, vakgroepoverleg, VIM-bespreking, verbetertraject t.a.v. implementatie richtlijn, kwaliteit of organiseerbaarheid van de zorg op team/afdelingsniveau. • Specifieke KPB's bijv.: rol in interdisciplinair behandelteam, overdracht, voorzitten MDO, gebruik van protocollen, richtlijnen, behandelkaders, zinnige en zuinige zorg, gebruik van uitkomst/prestatie indicatoren.
<p><i>Deelname aan team, staf/vakgroep-overleggen, en management-overleggen op afdelingsniveau</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van organisatie van zorg (inclusief lijnorganisatie) en taken verschillende managementlagen in eigen organisatie. • heeft inzicht in de organisatie van zorg, procedures en basisprincipes van teamwerk op team /afdelingsniveau. • heeft kennis van protocollen, richtlijnen, behandelkaders en procedures van de meest voorkomende aandoeningen op de afdeling/polikliniek en handelt vanuit deze richtlijnen en procedures. • heeft inzicht in verschillende leiderschapsstijlen en basisprincipes van teamwerk. • reflecteert op eigen stijl en gedrag binnen een team en is zich bewust van zijn/haar rol binnen het team. • geeft blijk van adequate voorbereiding. • vergadert effectief op team/afdelingsniveau. • steunt collega's in het uitspreken van ideeën. • luistert actief, vat adequaat samen en formuleert conclusie. • structureert en bewaakt voortgang. • stelt zich kritisch op t.a.v. bestaande praktijk ter verbetering van de zorg op team- of afdelingsniveau. • signaleert problemen in de organisatie van zorg op team/afdelingsniveau en maakt deze bespreekbaar binnen team/afdeling. • toont bereidheid tot samenwerken en kennis delen t.a.v. organisatie van zorg binnen eigen team/afdeling. • stimuleert interactie tussen betrokken disciplines. • bejegt anderen respectvol en onderhandelt op respectvolle wijze over medisch beleid, procedures en afspraken. • Versterkt de rol van revalidatiearts in externe overleggen, zoals met andere specialismen, paramedici, etc.. en zet het vak op de kaart 	
<p><i>Deelnemen aan plan van aanpak voor implementatie richtlijn, optimalisering kwaliteit van zorg of organisatie</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • heeft kennis van (basis)principes van zinnige & zuinige zorg (kosteneffectiviteit en doelmatigheid). • heeft basiskennis van financiering zorg (DBC) van de meest voorkomende aandoeningen op de afdeling / polikliniek. • heeft kennis van kwaliteitssystemen, PDCA-cyclus en systeemindicatoren op de afdeling/polikliniek. • heeft kennis van methodologieën voor het ontwikkelen van creatieve oplossingen ter verbetering van de zorg en doet hier voorstellen in. • neemt verantwoordelijkheid voor totale pakket zorg van afdeling, inclusief kwaliteit, betaalbaarheid en organiseerbaarheid. • toont aan open te staan voor nieuwe ideeën en heeft een proactieve houding naar het implementeren van nieuwe technologieën en behandelmethodes. • werkt actief mee aan verbetering kwaliteit, organiseerbaarheid en betaalbaarheid van de zorg in team of afdelingsverband. • deelt op respectvolle wijze, effectief en efficiënt vaardigheden en kennis t.a.v. organisatie en financiering van zorg met collegae en zorgmedewerkers in team- of afdelingsverband. 	
<p><i>Deelnemen aan VIM op team of afdelingsniveau</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • is op de hoogte van principes van patiëntveiligheid en accepteert de hiervan afgeleide verantwoordelijkheden. • registreert incidenten en complicaties en toont betrokkenheid bij terugkoppeling. 	

Vereisten verdiepingsniveau (instelling, regionaal of landelijk)

De aios die kiest voor de verdieping in leiding geven en organiseren overweegt om in de toekomst actief te willen bijdragen aan kwaliteitszorg en organisatie van zorg. **Deze verdieping geeft toekomstig medisch specialisten tijdens de opleiding mee hoe een zorginstelling bestuurd en georganiseerd wordt, welke rol de medisch specialist daarin heeft en, niet onbelangrijk, hoe tot goede en doelmatige zorg te komen.**

De aios: <i>NB. Alle vereisten basisniveau maar dan op instellings-, regionaal of landelijk niveau, en aanvullend:</i>		Mogelijk in te zetten instrumenten (voorbeeld):
<i>Loopt mee met Raad van Bestuur/directie, medische staf, afdelingshoofd/bedrijfsvoerend manager, kwaliteitsmedewerker.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • schat taakvolwassenheid van medewerkers in, met als doel voldoende aansluiting bij niveau in draagvlak verkrijgen en implementatietraject • vergadert effectief 	Cursussen (verdieping): <ul style="list-style-type: none"> • Projectmatigwerken / lean • Management van zorg • Financieel management van zorg
<i>Krijgt inzicht in financiën in de instelling en zorg en/of deelnemen onderhandelingsteam</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Is op de hoogte van de financieringsstructuur van de zorg. • Verdiept zich in de financiële zaken van de instelling. • Legt contact met functionarissen in de instelling die zich bezighouden met de financiële zaken. • Neemt deel aan financiële (onderhandelings)besprekingen 	Mogelijk in te zetten instrumenten: <ul style="list-style-type: none"> • Verbeterplan of implementatieplan m.b.t. kwaliteit, patiëntveiligheid of doelmatigheid of organisatie van (onderdeel van) zorg op afdelingoverstijgend niveau • Presentatie verbeterproject tijdens vakgroep/managementteam • KPB verbeterproject met aandacht voor projectmatig werken, draagvlak creëren en time-management • Multisource feedback met aandacht voor samenwerking • 1 cursus passend bij profiel
<i>Stelt een plan van aanpak op voor optimalisering kwaliteit van zorg of organisatie van zorg op afdeling overstijgend niveau</i>	<ul style="list-style-type: none"> • werkt projectmatig • maakt beleid op basis van geldende protocollen en evidence based practice, kwaliteitsindicatoren en zinnige & zuinige zorg • beheerst motivatietechnieken om draagvlak en verandering te creëren: aanmoedigend, sturend, corrigerend, gezamenlijke besluitvorming 	